

LATVIJAS REPUBLIKA
KULTŪRAS MINISTRIJA
RĪGAS DIZAINA UN MĀKSLAS VIDUSSKOLA

Reģ.Nr.90000039272
Krišjāņa Valdemāra ielā 139, Rīgā, LV-1013
Tālrunis/fakss 67360823, e-pasts rdmv@rdmv.lv

INTEREŠU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

Rīgā

11.09.2014.

1-25/85

KOMPOZĪCIJA

Interesešu izglītības joma: Kultūrizglītība
Programmas vadītāja: **Ingrīda Smilškalna**

Programmas īstenošanas laiks: viens mācību gads

Mērķis:

Sniegt vispārējas pamatzināšanas un prasmes kompozīcijas un krāsu mācības pamatos.

Uzdevumi:

- Iepazīt un apgūt prasmes un iemaņas strādājot ar kompozīcijas veidošanā izmantojamiem materiāliem un darba instrumentiem.
- Iegūt zināšanas un prasmes grafiskās kompozīcijas pamatu apgūšanā (punkts, līnija, laukums, ritms, kontrasts). Pamatelementu pielietošana laukuma organizēšanā.
- Apgūt krāsu kompozīcijas pamatus – krāsu spektrs, savstarpējā krāsu saskaņa un iedarbība, krāsu pāreja.

Programmas īstenošanas forma: kompozīcijas studija

Mērķauditorija: neierobežota vecuma izglītojamie bez priekšzināšanām

Stundu skaits nedēļā: 2

Stundas ilgums: 45 minūtes

Programmas tematiskais plāns:

Nr.p.k.	Tēma	Stundu skaits	Plānotie rezultāti
	1.pusgads		
1.	Iepazīšanās ar vizuālās mākslas jēdzienu kompozīcija. Kompozīcijas veidošanā pielietojamie materiāli, darba instrumenti.	3	Zināšanas par jēdzienu kompozīcija. Iepazīti kompozīcijas veidošanā lietojamie materiāli un darba instrumenti.
2.	Kompozīcijas pamatelementi – līnija, līniju ritmi, kontrasts.	2	Zināšanas par kompozīcijas pamatelementiem – līnija, laukums, līniju ritmi, kontrasts, to variācijas. Prasme pielietot tos un veidot laukumu kompozīciju.
3.	Ģeometriskais raksts – uzbūve, līnijas, laukumi.	2	Prasme veidot ģeometriskā raksta laukuma kompozīciju, izmantojot līniju ritmus.
4.	Krāsu mācības pamati – krāsu aplis.	2	Izpratne par papildkrāsu un pretkrāsu veidošanas principiem, prasmes krāsas klāšanā un jaukšanā. Zināšanas par jēdzieniem – pamatkrāsa, blakus krāsa, pretkrāsa, neitrālās krāsas.
5.	Neitrālo krāsu savienojums ar vienu pamatkrāsu.	2	Zināšanas un prasmes neitrālo krāsu un vienas pamatkrāsas lietošanā, veidojot krāsu kompozīciju.
6.	Neitrālo krāsu savienojums ar divām pretkrāsām.	2	Zināšanas un prasmes neitrālo krāsu un divu pamatkrāsu lietošanā, veidojot krāsu kompozīciju.
7.	Darbs ar tušu un velci.	2	Zināšanas un prasmes, strādājot ar velci un tušu.

8.	Krāsu jaukšana un laukumu klāšana.	3	Zināšanas un prasmes guaša krāsu jaukšanā un laukumu klāšanā. Izpratni par krāsu biežumu, toņu pārejām, krāsu klāšanas tehnikām, guašas krāsu pamatnes sagatavošanu darbam ar velci un otu.
	2.pusgads		
9.	Simetrija, asimetrija kompozīcijā. Simetriskas un asimetriskas kompozīcijas risinājums dotajā laukumā.	2	Zināšanas un prasme izveidot grafisku asimetrisku un simetrisku kompozīciju noteiktā laukumā. Prasme lietot noteiktus darba instrumentus un materiālus.
10.	Līnijas un laukumi simetriskas kompozīcijas veidošanā.	2	Prasme pielietot līniju ritmus un laukumus simetriskas kompozīcijas veidošanā.
11.	Laukumu un krāsu līdzsvars asimetriskā kompozīcijā	2	Zināšanas par asimetriskas kompozīcijas līdzsvarošanu. Prasme pielietot un līdzsvarot krāsu laukumus asimetriskā kompozīcijā.
12.	Dabas formu stilizācijas. Kompozīcijas grafisks risinājums – ģeometrija.	2	Zināšanas par dabas formu stilizācijas paņēmieniem. Prasme pielietot zināšanas, veidojot noteiktas dabas formas stilizāciju grafiskā kompozīcijā.
13.	Kompozīcijas veidošana pēc iepriekš apgūtām tēmām. Grafiskie un krāsu uzdevumi.	2	Nostiprinātas iegūtās zināšanas un prasmes grafisku un krāsu kompozīciju veidošanā.
14.	Veidot laukumu kompozīciju, pielietojot krāsu mācības pamatu zināšanas: <ul style="list-style-type: none"> ✓ uzdevums ar spektra krāsām; ✓ siltie, vēsie krāsu toņi; ✓ toņu kontrasti un saskaņa. 	2	Zināšanas un prasme pielietot iegūtās zināšanas krāsu mācības pamatos, prasme izveidot krāsu laukumu kompozīcijas, izmantojot spektra krāsas, silti – vēso toņu saskaņu un toņu kontrastus.
15.	Tušas pielietojums kompozīciju veidošanā. Prasmju un iemaņu pilnveidošana.	2	Prasme lietot tušu, spalvu un velci grafisku kompozīciju veidošanā.
16.	Guašas krāsu pielietojums kompozīcijas veidošanā. Prasmju un iemaņu pilnveidošana.	2	Prasme precīzi noklāt noteiktu laukumu ar guašas krāsām. Prasme izveidot, piegriezt šablonus, tos salīmēt aplikācijas tehnikas uzdevumā. Pilnveidotas iemaņas precīzu laukumu ieklāšanā ar guašas krāsām noteiktā kompozīcijas uzdevumā.
17.	Pārbaudes darbs.	2	Prasme pielietot iegūtās zināšanas, prasmes un iemaņas, veidojot noteiktu laukuma kompozīciju.
	Kopā:	36	

Interesu izglītības kursu pusgada noslēgumā tiek rīkota izglītojamo darbu skate.

Mācību darba formas, metodes:

Teorētiskās nodarbības:

notiek, iesākot katru jaunu tēmu vai uzdevumu, pārrunu formā. Pedagoģs sniedz vispārīnātu, visiem izglītojamajiem kopīgu tēmas izklāstu, kurā tiek noteikts uzdevuma mērķis, iespējamie tehniskie paņēmienu uzdevuma veikšanai un vēlamais darba rezultāts. Nodarbības tiek papildinātas ar metodiskā fonda materiālu izpēti.

Praktiskās nodarbības:

izglītojamie veic konkrētu uzdevumu. Notiek pedagoga individuāls darbs ar katru izglītojamo. Izglītojamie iepazīstas ar materiāla iespējām un īpatnībām. Pedagoģs sniedz darba paraugdemonstrējumus, novēro un kontrolē darba izpildes gaitu. Praktisko nodarbību mērķis – attīstīt spēju pielietot teorētiskajās nodarbībās iegūtās zināšanas konkrēta darba izpildē, pakāpeniski apgūt visas iespējamās darba paņēmienu formas.

Patstāvīgais darbs :

Teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu nostiprināšanai izglītojamie saņem katrai tēmai atbilstošu mājas uzdevumu. Patstāvīgā darba mērķis – dot iespēju izglītojamajam veidot savu izpratni par doto tēmu, veicināt personisku ieinteresētību darba rezultātā, radošu attieksmi pret veicamo darbu.

Mācību darbam nepieciešamā aprīkojuma, materiāli tehniskie līdzekļi, materiāli, instrumenti un uzskates līdzekļi:

Nodarbības notiek atsevišķi iekārtotā telpā, kas aprīkota ar nepieciešamajiem galdiem un krēsliem atbilstoši izglītojamo skaitam. Katrs izglītojamais izmanto personiskās lietošanas instrumentus un materiālus – zīmuļus, skiču un dažāda cita veida papirus, kartonu, guaša krāsas, otas, tušu, velci, spalvas, u.c.

Literatūras saraksts:

1. Kavacs, V. Mākslas valodas pamati. Zvaigzne, 2001.
2. Simblet, S. The Drawing Book, A Dorling Kindersley, 2007.
3. Šusts, V. Telpas uztvere un kompozīcija, Zvaigzne ABC, 2005.
4. Zirdziņa, U. Vizualās mākslas valodas ābece. Sprīdītis, 1995.

Programmas vadītāja:

I.Smilškalna

Direktors:

A.Līdaks